

Draagmoederschap
22 juni 2021 Meer dan Gewenst

Nicoline Veenendaal

Kantoor: Anders Familierecht
(Grijmans Familierecht)

Voorzitter Stichting Durf (www.durf.online)

Anders
familierecht

1

Draagmoederschap in Nederland in
15minuten!

- Inleiding en ontwikkelingen
- basis ouderschap (juridisch kader)
- fase 1- vóór de zwangerschap
- fase 2- tijdens zwangerschap
- fase 3- na de geboorte

Anders
familierecht

2

1

2

Valkuilen:

"het voelt zo goed daarom willen we het juist niet juridisch maken"

"we kijken naar het belang van het kind dus dan is er geen probleem"

"we gaan het net zo doen als bij vrienden van ons dus we nemen die
overeenkomst wel"

"laten we eerst maar kijken of er een zwangerschap komt"

"advocaten zijn zo duur, we kunnen dit zelf"

Anders
familierecht

3

3

Draagmoederschap

Laagtechnologisch (traditioneel)

- met eicel van de draagmoeder
- en vaak zaadcel van wensvader
- draagmoederovereenkomst voorafgaand aan
inseminatie, maar vaak verkeert advies van de
Raad voor de Kinderbescherming (kom maar
terug als je zwanger bent)

Anders
familierecht

4

4

Draagmoederschap

Hoogtechnologisch (gast-draagmoeder)

- via IVF, al dan niet met eicel van de
wensmoeder
- Pilot voor Nederland: Nij Geertgen (meerdere
advocaten en verplichte counseling)
- Buitenland: per land verschillend wat er moet
gebeuren omdat IPR regels verschillen (grote
problemen soms)

Anders
familierecht

5

5

Draagmoederschap

Aandachtspunten:

Is draagmoeder getrouwd? Man/ vrouw

Keuze rechtbank

Raad voor de Kinderbescherming (AASA)

Samenwerking advocaten onderling

Counseling, verzekeringen, kostenvergoeding

Keuze achternaam

Aangifte geboorte

Anders
familierecht

6

6

Draagmoederschap

Dec. 2016 Staatscommissie Herijking ouderschap; draagmoederschapregeling nodig

April 2020: Wetsvoorstel Draagmoederschap
(nu voor Advies Raad van State)

7

7

Wetsvoorstel Draagmoederschap

- Voor conceptie verzoek aan rechter
- Rechter toetst draagmoederovereenkomst (oa of draagmoeder juridische bijstand heeft gehad en of er counseling was)
- Toewijzing verzoek: direct wensouders de juridische ouders met draagmoeder op aanhangsel bij akte van geboorte.
- Beperking bemiddelsverbod draagmoederschap
- Voorwaarden buitenlandse constructies (kinderkoop tegengaan)

NB: maar waar is de eiceldonor???

8

8

Aangever van de geboorte

Family life

ouderschap

GEZAG

ouderschap

GEZAG

9

9

Doel draagmoederschap

Family life voor draagmoeder en eiceldonor

ouderschap bij wensouder

GEZAG bij wensouder

ouderschap bij wensouderP

GEZAG bij wensouder

10

10

Doel draagmoederschap

Family life voor draagmoeder en eiceldonor

ouderschap bij wensouder

GEZAG bij wensouder

11

11

MAXIMAAL 2 Juridische ouders

JURIDISCH OUDERSCHAP

JURIDISCH OUDERSCHAP

Van belang voor:

- Erfrecht (opa, oma, erfbelasting)
- Nationaliteit
- Naam
- Onderhoudsverplichting
- Verlofregelingen geboorte

Duur: voor eeuwig!

12

12

Geboortemoeder heeft alles
Eiceldonor is juridisch niets
Draagmoeder heeft alles!
Wensmoeder is niets

OUDERSCHAP
GEZAG

Anders
Kantoorrecht

13

Niet getrouwde draagmoeder

Minder uitdagingen!

Anders
Kantoorrecht

14

Juridisch ouder bij draagmoederschap vóór de procedures bij niet-getrouwde draagmoeder

- draagmoeder
- erkennend wensouder (erkennen week 12 zwangerschap)

Anders
Kantoorrecht

15

Juridisch ouder bij draagmoederschap na procedures bij niet-getrouwde draagmoeder

- draagmoeder niet meer;
- erkennend wensouder;
- duo-ouder (vader of moeder) door partneradoptie.

Erkenning rond week 12 zwangerschap
Partneradoptie en gezagwijziging week 20 zwangerschap

Anders
Kantoorrecht

16

Erkennen & draagmoederschap

- Voor of na de geboorte (**12 weken!**)
- Bij gemeente (Geen kosten) of notaris
- Toestemming-eis draagmoeder (of rechter)
- Erkenning kan afwijken van biologische situatie!
- Door man of vrouw
- Achternaam erkennend vader

Anders
Kantoorrecht

17

Erkennen & draagmoederschap

Voordelen bij ongetrouwde draagmoeder:

- 1) Kind krijgt niet de achternaam van de draagmoeder of haar echtgenoot
- 2) na erkenning kan het kind worden opgenomen in het gezin van de wensouders zonder toestemming van de Raad voor de Kinderbescherming. Dan is de rol van Raad dan zeer beperkt mits
 - eigen advocaten;
 - draagmoederovereenkomst vóór zwangerschap;
 - en counseling beschikbaar!

Anders
Kantoorrecht

18

Getrouwde draagmoeder...

Even opletten

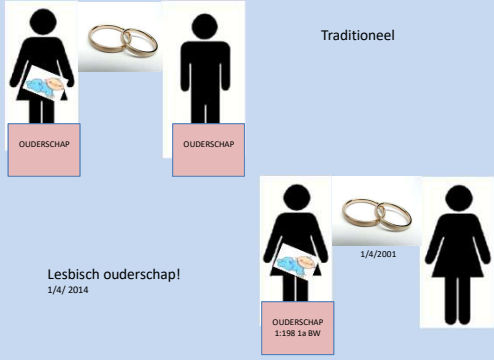
19

Juridisch ouder bij draagmoederschap vóór de procedures bij getrouwde draagmoeder

- draagmoeder
- echtgenoot (GP) van draagmoeder (tenzij getrouwd met een vrouw)

20

Traditioneel

Lesbisch ouderschap!
1/4/2014

1/4/2001

OUERSCHAP

OUERSCHAP

OUERSCHAP

1:196 1a BW

21

Juridisch ouder bij draagmoederschap na procedures bij getrouwde draagmoeder

- draagmoeder niet meer;
- echtgenoot (GP) van draagmoeder niet meer door ontkenning vaderschap ;
- wensvader door vaststelling vaderschap;
- duo-ouder (vader of moeder) door partneradoptie.

Verzoek benoeming bijzondere curator week 12 zwangerschap
Instemmen met verzoeken en aanvullend partneradoptie
Raad voor de Kinderbescherming toestemmingseis opnemen in gezin

22

MAXIMAAL 2 Personen met gezag!

GEZAG

GEZAG

duur: tot 18 jaar., recht en plicht om kind op te voeden

23

Draagmoeder heeft het gezag ongeacht afkomst eicel

24

GEZAG BIJ WENSOUDEERS DOOR:

- **gezamenlijk verzoek draagmoeder en erkennend vader mbv DigiD of formulier (pas na de geboorte)**
(na de erkenning kan verzocht worden om gezag)
- **rechtelijke beslissing gezag & of adoptie**
(wijziging gezag naar alleen de erkennend vader en adoptie andere wensouder) **GANGBAAR**

 25

25

Draagmoeder getrouwd met vrouw!

OUDERSCHAP
GEZAG

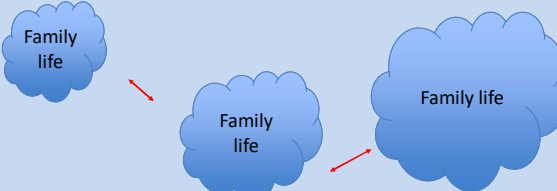
Tenzij een andere heeft erkend!

(bijvoorbeeld bij draagmoederschap de wensouder)

GEZAG

 26

26

draagmoeder & eiceldonor

Bij "nauwer persoonlijke betrekking" omgangsrecht.

 27

27

Fase 1 – vóór de zwangerschap

Realiseren kinderwens door draagmoederschap stappen:

Stap 1: Bepalen draagmoederschap in Nederland of internationaal;

Stap 2: Met welke mensen?

Stap 3: Vastleggen afspraken.

 28

28

Afstammingsinformatie

Belang van het kind

Kind heeft recht op afstammingsinformatie (sinds 2004 geen A-donoren meer in Nederland). Personen met gezag hebben verplichting om de afstammingsinformatie te geven. Dus geen anoniem zaad en geen anonieme eiceldonor gebruiken.

De bevriende eiceldonor of draagmoeder kan betrokken zijn bij het kind!

 29

29

Fase 2 – tijdens de zwangerschap

- als mogelijk dan erkennen;
- indien niet mogelijk dan verzoek bijzondere curator
- (aanvullende) verzoeken bij rechter indienen

Fase 3- na zwangerschap

- * geboorte aangifte (wie, achternaam etc)
- * afronden procedures
- * uitvoeren afspraken
- * counseling nog nodig?

 30

30

Vragen?

info@andersfamilierecht.nl
Tel: 0202409114

Anders
familierecht

31

31